

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

АНТИКРИЗОВА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА

спеціальність	не обмежено	обов'язковість дисципліни	вибіркова
освітня програма	не обмежено	факультет	економічних відносин та фінансів
освітній рівень	не обмежено	кафедра	економіки та бізнесу

ВИКЛАДАЧ

Бугріменко Роман Михайлович

Вища освіта – спеціальність Економіка підприємства
 Науковий ступень – доктор економічних наук, спеціальність 08.00.04 Економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності)
 Вчене звання – професор кафедри економіки та бізнесу
 Досвід роботи – більше 25 років
 Показники професійної активності з тематики курсу:

- досвід у консультуванні підприємців м. Харкова щодо економічних питань розвитку підприємницької діяльності в умовах євроінтеграції протягом 2017-2022 рр.;
- співвиконавець держбюджетних та бюджетних НДР, керівник госпдоговірної НДР;
- співавтор більше 25 тематичних публікацій;
- учасник наукових і методичних конференцій.

телефон	-	електронна пошта	bugrimenkorm@gmail.com r.bugrimenko@btu.kharkov.ua	дистанційна підтримка	Moodle

До викладання дисципліни долучені: -

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ДИСЦИПЛІНУ)

Мета	формування системи теоретичних знань і практичних вмінь з розпізнавання і оцінки кризових явищ в економіці підприємства та розробки комплексу антикризових дій.
Формат	лекції, практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання, командна робота.
Специфічні результати навчання і форми їх контролю	Після вивчення дисципліни здобувачі вищої освіти мають: • знати: економічну сутність та види прояву криз на підприємстві, механізм появи та протікання криз у діяльності підприємства, сучасні моделі антикризового менеджменту, теоретичні засади організації ефективного антикризового управління підприємством, технологію та складові процесу антикризового управління підприємством, інструментарій діагностики криз на підприємстві, методику та технологію розробки антикризової програми підприємства, систему стратегічних та оперативних антикризових заходів, методи, форми та інструментарій оздоровлення кризових підприємств; • вміти: розпізнавати ознаки кризових явищ на підприємстві, оцінювати діючий механізм антикризового управління підприємством та розробляти обґрунтовані пропозиції щодо його удосконалення, проводити комплексну діагностику кризи на підприємстві з застосуванням сучасних методик, розробляти стратегію і тактику антикризового управління підприємством та заходи з їхньої реалізації, оцінювати ефективність антикризових управлінських рішень. Форми контролю досягнення специфічних результатів: письмовий тест, усне опитування, індивідуальне завдання.
Обсяг і форми контролю	3 кредити ECTS (90 годин): 12 годин лекції, 18 годин практичних занять; модульний контроль (2 модулі); підсумковий контроль – залік.
Вимоги викладача	вчасне виконання завдань, активність, командна робота.
Умови зарахування	вільне зарахування.

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ДИСЦИПЛІНИ)

Модуль 1. СУЧАСНА КОНЦЕПЦІЯ АНТИКРИЗОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Лекція 1	Кризи у соціально – економічних системах.	П-1	Причини наслідки криз, що виникають на підприємстві.	Самостійна робота	Параметри та показники життєздатності підприємства. Модель життєздатності стану господарської системи.
Лекція 2	Характеристика процесу антикризової діяльності підприємства.	П-2	Антикризова діяльність як елемент загальної системи менеджменту підприємства.		Правова та аналітична основа державного регулювання кризових ситуацій.
Лекція 3	Діагностика криз. Система раннього виявлення ознак майбутньої кризової ситуації.	П-3	Зовнішні та внутрішні сигнали можливих негативних змін у діяльності підприємства.		Ознаки криз з боку негативних змін характеристик керівництва підприємства, ресурсів, що використовуються та фінансових можливостей.
Лекція 4	Методи, методики та показники оцінки кризового стану підприємства.	П-4	Алгоритм діагностики банкрутства на підприємстві.		Побудова та використання матриць фінансової рівноваги в процесі діагностики загрози банкрутства підприємства.

Модуль 2. КОМПЛЕКС АНТИКРИЗОВИХ ДІЙ ПІДПРИЄМСТВА

Лекція 5	Стратегії превентивного антикризового управління підприємством.	П-5	Призначення, особливості, цілі та завдання антикризової стратегії підприємства.	Самостійна робота	Технологія антикризової діяльності підприємства. Формування інформаційної бази.
Лекція 6	Механізми превентивного антикризового управління підприємством.	П-6	Технологія антикризової діяльності підприємства. Формування інформаційної бази. Розробка корпоративної моделі функціонування підприємства.		Проведення оцінки наслідків реалізації антикризових заходів. Формування сукупності раціональних альтернатив.
Лекція 7	Форми оздоровлення та фінансової стабілізації кризових підприємств.				
Лекція 8	Антикризові заходи підприємства.	П-7	Організація робіт щодо виходу підприємства з кризи.		Розробка антикризової програми. Забезпечення, реалізація антикризових заходів та аналіз наслідків.

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Література	- Василенко В. О. Антикризове управління підприємствами: навчальний посібник. Київ : КНЕУ, 2020. 280 с. - Захарченко О. Л. Економічна стійкість та антикризове управління: навчальний посібник. Дніпро : ДНУ, 2021. 300 с. - Ковальчук В. І. Управління ризиками в кризових ситуаціях: навчальний посібник. Київ : ЦУЛ, 2020. 295 с. - Карпенко О. С. Стратегії запобігання кризам на підприємствах: навчальний посібник. Львів : ЛНУ, 2020. 270 с. - Кравченко Т. Г. Управління стійкістю підприємств у кризових умовах: навчальний посібник. Харків : ХНЕУ, 2021. 275 с.	Методичне забезпечення	- Бугріменко Р.М. Антикризова діяльність підприємства. Конспект лекцій. Харків, 2024. 160 с. - Бугріменко Р.М., Смірнова П.В. Антикризова діяльність підприємства : методичні вказівки для самостійного вивчення дисципліни. Харків. 2023. 38 с.

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

СИСТЕМА		БАЛИ	ДІЯЛЬНІСТЬ, ЩО ОЦІНЮЄТЬСЯ
Підсумкове оцінювання	100 бальна ECTS (стандартна)	до 50	50% від усередненої оцінки за модулі
		до 50	підсумкове тестування
Модульне оцінювання	100 бальна сумарна	до 50	відповіді на тестові питання
		до 20	усні відповіді на практичних заняттях
		до 30	результат засвоєння блоку самостійної роботи

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Всі учасники освітнього процесу (в тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватися кодексу академічної доброчесності та вимог, які прописані у положенні «Про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДБТУ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.